

АНАЛИЗ
НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
КЪМ 31.12.2014 ГОДИНА

Изготвеният отчет към 31.12.2014 г. за касовото изпълнение на Бюджет 2014 на Община Велико Търново е съставен на базата на действащата нормативна уредба - Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за публичните финанси, Закон за общинския дълг, Закон за държавния бюджет на РБ за 2014 г., Постановление №3/15.01.2014 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г., Решение № 1009/12.02.2014 г. на Великотърновски общински съвет за Бюджет за 2014 година, индикативен разчет за сметките от европейския съюз за 2014 година на Община Велико Търново и инвестиционна програма за 2014 година, съобразен е с Бюджетната прогноза на Община Велико Търново и спазвайки приоритетите за разходване на постъпилите по бюджета средства, както следва:

- плащания по обслужване на общинския дълг;
- заплати и вноски за осигурителни плащания;
- социални плащания – обезщетения, помощи, стипендии;
- храна;
- медикаменти;
- отопление, осветление;
- издръжка на социални, здравни и образователни заведения;
- ремонт на общински пътища;
- други разходи.

Целта на настоящият анализ е да представи изпълнението на общинския бюджет до 31.12.2014 г. спрямо същия период на 2013 г. Към 31.12.2014 г. отчетът за касовото изпълнение на разходите по бюджета на Община Велико Търново е в размер на 57 251 424 лева, от които 25 580 479 лева са за местни и дофинансирани държавни дейности. За същият период на 2013 г. отчетът на Община Велико Търново е в размер на 53 722 626 лева, в т.ч. 26 215 535 лева за местни и дофинансирани държавни дейности. От тук е видно, че спрямо посоченият период на предходната година разходите за местни и дофинансирани държавни дейности са намалели с 2,42 %, което в абсолютна стойност представлява 635 056 лв.

Ключов фактор за реализиране на общинската финансова политика е оптималното усвояване на средствата от Европейския съюз, с които се финансират програми по сектори с пряк и косвен ефект върху растежа, заетостта, доходите и конкурентоспособността.

С Вх.№3131/19.01.2015 година на Великотърновски общински съвет е предоставена информация, относно текущото изпълнение на общинските проекти, финансирани със средства от Европейския съюз и държавния бюджет. Проектите са обект на отделен анализ, поради това, че периода на отчитането им не съвпада с този за касово изпълнение на бюджета.

Към 31.12.2014 г. на касова основа Община Велико Търново отчита разходвани средства по Европейски проекти в общ размер 15 912 171 лева, от които 604 792 лева собствени бюджетни средства, представляващи 3,8 % от общият отчет за Средствата от Европейския съюз.

След влизане в сила на Закона за публичните финанси и в изпълнение на насоки дадени от Министерство на финансите, Дирекция «Държавно съкровище» се наложи извеждане на проекти отчитани до 31.12.2013 г. по Бюджета на общината в Отчета на Средствата от ЕС през 2014 г. Тези структурни промени водят и до намаление на отчетените средства по Бюджета на Общината през 2014 г.

Към 31.12.2014 г. Министерство на финансите предостави на общините, в частност на Община Велико Търново предвиденото 5 процентно ограничение със ЗДБРБ за 2014 година, което засягаше размера на целевата субсидия за капиталови разходи и общата изравнителна субсидия, предоставяна с цел подобряване на качеството и обхвата на дейностите на местно равнище оцеляваше общинския бюджет с общо 156 750 лева. Така в края на 2014 г. бяха реализирани обекти от Инвестиционната програма и разплатени разходи за местни дейности.

Считано от 2014 г. средствата подлежащи на възстановяване от Централния бюджет се предоставят по бюджетите на общините като обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности, по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ, с акт на Министерския съвет въз основа на отчетени разходи за фактически изплатени средства. В този обхват попадат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка, приета с Постановление №167 на МС от 2012 г., средствата за пътни разходи на правоимащи болни, средствата за командировките на експертите от ТЕЛК и средствата за Доброволните формирования.

Запазва се тенденцията на неравностойно разпределяне на ангажиментите между държавата и общините, както и продължаващата централизация на ресурси и правомощия върху тях 2014 г. е идентична на 2013 г. по отношение на разходни отговорности, видовете приходи и трансфери и в обхвата на правомощията на общините.

При настоящата неустойчива нормативна рамка, държавно делегираните ангажименти (не винаги ресурсно осигурени) постепенно заемат все по-голяма част от общинските бюджети. Необходимо е трайно и устойчиво определяне на сферите на общинска и на държавна отговорност.

Може да обобщим, че 2014 година е доста сходна с предходната по отношение на продължаващите негативни тенденции, които не могат да бъдат трайно преодолени, чрез съществуващата система на трансфери и собствени приходи. Това от своя страна налага обсъждане на всички предложения, постъпили от местната общност и търсене на варианти за рационални решения, водещи до по-ефективно използване на публичните ресурси.

Общата субсидия и други трансфери за държавни дейности за 2014 година е в размер на 30 727 396 лева, което в абсолютна стойност е с 4 051 077 лева повече от отчета на тези за 2013 година. Увеличението е в резултат на предоставените целеви трансфери през 2014 г., в т.ч. за предотвратяване на последиците от стихийни бедствия и производствени аварии и повишаване на повечето от разходните стандарти, увеличаване на натурални показатели и разкриването на нови дейности.

Общата изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности са в размер на 6 146 241 лева, в т.ч. 194 200 лева за зимно поддържане и снегочистване, за сравнение през 2013 г. отчета на същите е в размер на 2 938 300 лв., т.е. увеличение в абсолютна стойност 3 207 941 лв. Значително влияние тук оказва предоставеният целеви трансфер за капиталови разходи за реализиране на Публична инвестиционна програма "Растеж и устойчиво развитие на регионите" - Реконструкция и модернизация на игралното поле и лекоатлетическата писта на стадион "Ивайло" гр. В. Търново - II етап в размер на 2 420 311 лв.

През периода от 01.01.2014 година до 31.12.2014 година, са събрани местни данъци и такси в размер на 22 594 635 лв. общо планираните за 2014 година 24 844 400 лв. В номинално изражение най-много са постъпилите средства от такса битови отпадъци – 6 146 565 лв. или 9.76% преизпълнение спрямо плана, данъка върху недвижимите имоти – 4 684 571 лв. или 94% изпълнение и данъка върху превозните средства – 2 473 795 лв. или 92% изпълнение. Изпълнението на патентния данък е 146 500 лв.

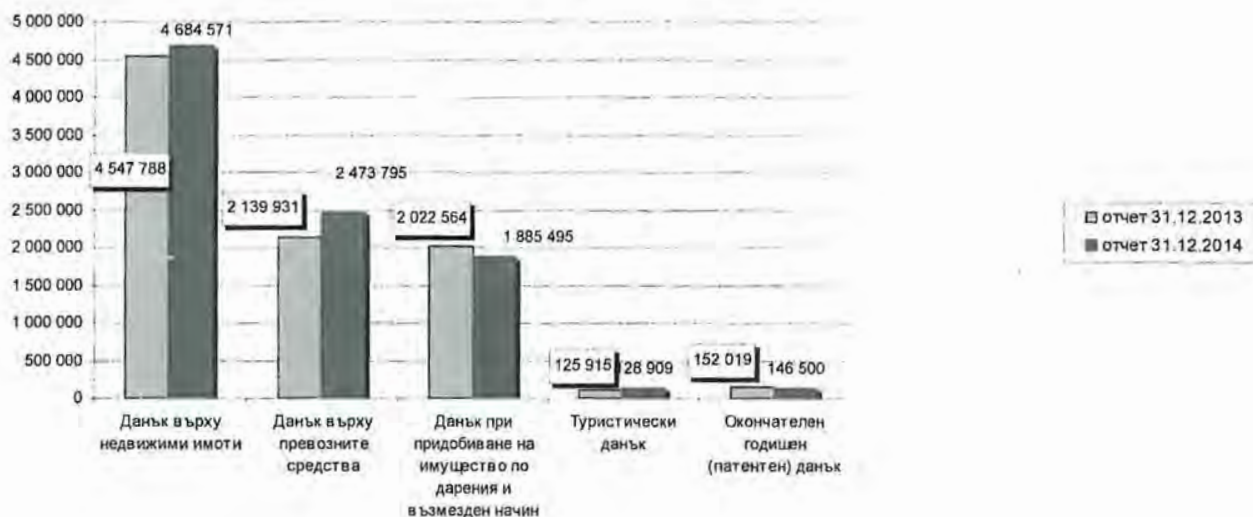
В изпълнение на §§11 и §§12 от НАОМТЦУ при администрирането на Такса битови отпадъци на училища и университети на територията на Община Велико Търново за периода 01.01 – 31.12. 2014 г. е направена отстъпка в общ размер на 7 331 634 лева, което представлява пропуснати ползи в приходната част на отчета на Община Велико Търново.

Съществено неизпълнение се наблюдава при данъка при възмездно придобиване на имущество, от който са постъпили 1 885 495 лв. Неизпълнението от 30% се дължи на намаления брой на сделките при придобиване на имущество.

Посочените данни за приходите, съгласно гореизложеното в частта Имуществени данъци и такса битови отпадъци са част от консолидирания отчет на общината, които са администрирани от отдел „Местни данъци и такси”.

Към 31.12.2014 г. приходите от местни данъци като цяло се увеличават с близо 4% спрямо 31.12.2013 г. или в абсолютна стойност – 330 743 лева на база годишен отчет, въпреки намалението което се отчита в данъка при придобиване на имущество – 137 069 лв. Това е данък, който пряко се влияе от пазара на движимо и недвижимо имущество.

Имуществени данъци

От таблицата е видно много по-добрата събираемост на приходите през 2014 г. при положение, че няма промяна в ставките и данъчната основа при изчисляване на данъците и таксите.

Събраните недобори от минали години са в размер на 2 578 хиляди лева:

- патентен данък – 25 хил.лв.
- данък в/у превозните средства – 431 хил.лв.
- данък в/у недвижимите имоти – 894 хил.лв.
- такса битови отпадъци – 1228 хил.лв.

Това се дължи на предприетите мерки за тяхното събиране, като издаване на актове за установяване на задължения и изпращане на уведомления за прекъсване срока на давността.

През 2014 година в отдел Местни данъци и такси са издадени 10 094 броя документи за извършени услуги като удостоверения, служебни бележки, заверени копия на декларации и дубликати на квитанции. От извършените услуги 7 598 бр. са на физически лица и 2 496 на юридически лица. Срещу извършените услуги са събрани 77 467 лева.

За 2014 г са приети и обработени 18 427 броя декларации съответно :

- 11 500 бр. за превозни средства
- 6 000 бр. за имоти
- 697 бр. за патент
- 209 бр. за притежаване на куче
- 14 бр. за безвъзмездно придобиване на имущество
- 7 бр. за наследство

Издадените Актове за установяване на задължения през 2014 г. са 1021 броя.

Изпратените уведомления за започване на производство по издаване на АУЗ – 2 750 бр.

За същия период са образувани 150 изпълнителни дела за принудително изпълнение на тези актове.

През 2014 г. издадените глоби като фишове и наказателни постановления са 1 479 броя за 28 070 лева от които са събрани 23 480 лева.

Приходите и доходите от собственост към 31.12.2014 г. са с 312 802 лв. повече от отчетените за същия период на 2013 г. Увеличението се дължи основно на събраните в повече приходи от продажби на услуги, стоки и продукцията и наеми на имущество.

Преизпълнението на приходите от наеми от земеделски земи през 2014 г. се дължи на прилагането на Заповедите на директора на Областна дирекция „Земеделие“, съгласно чл.37В, ал. 4 от ЗСПЗЗ в частта им отнасяща се до обработката на имоти от ОПФ без правно основание. На основание чл. 37В, ал. 10 от ЗСПЗЗ, чл.9, ал.1, във връзка с чл.8, ал.2 от Наредбата за управление, стопанисване и ползване на земите и горите от ОПФ се сключват едногодишни договори със съответните арендатори, съобразно заповедите като през 2014 г. се наблюдава увеличение на размера на средната рента за голяма част от землищата на територията на Община Велико Търново.

През 2014 г. не са приемани Решения от ВТОБС за увеличаване размера на наемите на жилищни и нежилищни имоти. Преизпълнението на приходи от наеми на общински нежилищни имоти се дължи на засиленият контрол по събираемостта на задълженията на наемателите.

Изпълнението на приходите от разпореждане с общинско имущество е в размер на 80,86 % от заложените в Годишната програма за 2014 г. Това произтича от реалностите на пазара на недвижими имоти в условията на икономическа криза, както и от факта, че Община Велико Търново не разполага с атрактивни имоти за нуждите на големи инвеститори. Реализират се главно продажби на земеделски земи в територии по чл.19 и §§4 от ЗСПЗЗ, както и малки имоти в регулация в населените места на Община Велико Търново.

Отчета на приходите от общински такси се увеличава със 7,16 % или в абсолютна стойност с 540 260 лв. Близо 76,1 % от местните такси се формират от приходите от такса битови отпадъци. Към 31.12.2014 г. е събрана такава в размер на 6 146 565 лв., а към същата дата на 2013 г. – 5 628 310 лв., увеличението се дължи на редица предприети мерки от Отдел МДТ. Приходите от такси за детски градини и ясли формират 13,33% от местните такси. Таксите за детски градини през 2014 г. са намалели незначително - с 15 715 лв. Това се дължи на нормативните промени в дейностите по образование и въведената през учебната 2012-2013 година задължителна предучилищна подготовка на децата две години преди постъпването им в първи клас, но не по-рано от годината, в която детето навършва 5 годишна възраст.

По данни на Общински център за услуги и информация на гражданите за периода 01.01-31.12.2014 г. регистрираните входящи документи са 64 583 броя. От тях- 16 061 бр. за извършени административни услуги по направления, както следва :

- 171 бр. – дирекция “Общинска собственост и обществени поръчки”
- 1 154 бр. – дирекция “Общинско развитие”
- 870 бр. – дирекция “СУТ”
- 14 026 бр. – дирекция “АО”
- 48 522 бр. – постъпили други документи – молби, жалби, декларации, информации, писма и др.

През 2013 г. и 2014 г. не е имало промяна в нормативната уредба оказваща пряко влияние върху цените на административните услуги регламентирани в Наредбата за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на Община В.Търново.

Въпреки големият обем от услуги извършван от отдел „ Гражданска регистрация”, голяма част от тях се предоставят безвъзмездно по силата на нормативен акт, като:

- Съставяне на актовете по гражданско състояние / раждане, гр.брак и смърт/ и оригинали на удостоверенията, които се предоставят безплатно на гражданите съгласно Закона за МДТ.

Местни дейности	отчет 31.12.2013	отчет 31.12.2014	увеличение /намаление	ръст %
Функция Общи държавни служби	2 498 891	2 943 102	444 211	17,78
Функция Отбрана и сигурност	6 334	84 070	77 736	
Функция Образование	2 512 987	1 994 891	-518 096	-20,62
Функция Здравеопазване	490 788	470 868	-19 920	-4,06
Функция Социално осигуряване, подпомагане и грижи	868 523	1 045 134	176 611	20,33
Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	11 137 878	9 597 926	-1 539 952	-13,83
Функция Почивно дело, култура, религиозни дейности	4 292 494	4 857 743	565 249	13,17
Функция Икономически дейности и услуги	2 293 820	2 315 342	21 522	0,94
Функция Разходи неklasифицирани в другите функции	74 768	77 485	2 717	3,63
ВСИЧКО ЗА МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ:	24 176 483	23 386 561	-789 922	-3,27

Дофинансиране на държавните дейности	отчет 31.12.2013	отчет 31.12.2014	увеличение /намаление	ръст %
Функция Общи държавни служби	1 327 629	1 413 210	85 581	6,45
Функция Отбрана и сигурност	19 730	0	-19 730	
Функция Образование	355 766	456 241	100 475	28,24
Функция Здравеопазване		20	20	
Функция Социално осигуряване, подпомагане и грижи	13 755	37 533	23 778	172,87
Функция Почивно дело, култура, религиозни дейности	322 172	286 914	-35 258	-10,94
ВСИЧКО ЗА ДОФИНАНСИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ:	2 039 052	2 193 918	154 866	7,60

Функция „Общи държавни служби“ – тази функция заема близо 13% от всички разходи за местни дейности към 31.12.2014 г. Увеличението на разходите в размер на 444 211 лева се дължи основно на разплащането на разходи от предходни години. Запазва се негативната тенденция със собствени бюджетни средства да се дофинансират дейности по организационно – техническата подготовка за провеждане на избори, като през 2014 година разходваните и невъзстановени средства са в размер на 36 100 лева.

Функция „Отбрана и сигурност“ – увеличението в разходната част за държавните дейности се дължи на факта, че през 2014 година са разходвани повече целеви средства, получени от Централния бюджет във връзка с предотвратяване на последиците от стихийните бедствия. Предоставянето на средства за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия от Комисията се извършва за:

1. превантивни дейности от националната програма, включени в годишния план за нейното изпълнение като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;

2. непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;

3. неотложни възстановителни работи;

4. възстановителна помощ;

5. контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;

6. проверки по жалби и сигнали;

7. обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди пр.: или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия.

В местни дейности през 2014 година са отчетени средствата, изразходени за ликвидиране на последиците от проливните дъждове на територията на Община Велико Търново.

Функция „Образование“ – с най-голям относителен дял от всички разходи - 36%. Увеличението в делегираните от държавата дейности се дължи на по-високите единни разходни стандарти за дейностите по образование. За местни дейности намалението е резултат от разплатените през 2013г. неразплатени разходи от 2012г. През 2014 година се разплащат основно разходи на падеж, с цел недопускане на просрочия. Намалението в разходите за дофинансирани държавни дейности на съпоставима база, т.е. изключване на еднократни разходи, е в резултат на извеждането на проекти, отчитани през 2013 година по бюджета на общината, в сметки за средства от Европейския съюз през 2014 година.

Предоставените от държавата средства за тази дейност през 2014 година осигуряват:

- За Целодневни детски градини и Обединени детски заведения -възнаграждения, осигурителни вноски, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала, квалификация и част от издръжка за:

- 85 деца от яслена група – с 4 деца по-малко спрямо 2013 година

- 1 299 деца на 3 и 4 години в ЦДГ и ОДЗ - с 52 деца по-малко спрямо 2013 година

- 1 153 деца на 5 и 6 години от подготвителни групи – с 98 деца по-вече спрямо 2013 година

- За Общообразователните училища - възнаграждения, осигурителни вноски на персонала и издръжка на:

- 6 521 ученици в общообразователни училища – с 1 ученик по- малко спрямо 2013 година

- 118 ученика в паралелки с профил „Изкуства“ – с 30 ученика по-вече спрямо 2013 година

- 142 ученика в Спортно училище – с 49 ученика по-вече спрямо 2013 година

- 13 ученика в професионални училища – с 19 ученика по- малко спрямо 2013 година

- 107 ученика в общежитията – с 28 ученика по-вече спрямо 2013 година

- За извънучилищни дейности - възнаграждения, осигурителни вноски, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала за 6 794 ученика в Общински детски комплекс - със 60 ученика по-вече спрямо 2013 година

През 2014 година финансирането на всички училища се организира чрез прилагане на системата на “Делегиран бюджет”, който е разработен на база формула, съгласувана с директорите на учебните заведения и утвърдена от Кмета на Община Велико Търново със Заповед 22-290/24.02.2014 година.

През 2014 година Община Велико Търново предоставяше на общинските училища средствата по единни разходни стандарти (ЕРС), разпределени по формули, ежемесечно в срок до 7 работни дни от получаването им от Централния бюджет.

Увеличения размер на получените средства за делегирани от държавата дейности през 2014 година се дължи основно на увеличените размери на единните разходни стандарти (ЕРС) за 2014 година, съгласно РМС №658/31.10.2013 година и последващо РМС №533/22.07.2014 година в сила от 01.09.2014 година. Изменението е следното:

- ЕРС за ЦДГ и ОДЗ за деца от 3 до 4 годишна възраст (включително) – 1 552 лева (увеличение спрямо 2013 г. – 32 лева или 2,1%)

- ЕРС за ЦДГ и ОДЗ за деца от 3 до 4 годишна възраст включително, в населено място с до 1500 жители – 1 678 лева (увеличение спрямо 2013 г. – 34 лева или 2,07%)

- ЕРС за яслена група към ЦДГ и ОДЗ – 1 089 лева (увеличение спрямо 2013 г. – 22 лева или 2,06%)

- ЕРС за подготвителна целодневна група в ЦДГ и ОДЗ – 1797 лева (увеличение спрямо 2013 г. – 37 лева или 2,10%)
- ЕРС за Общообразователните училища – 1 363 лв.(увеличение спрямо 2013 г. – 28 лева или 2,10%)
- ЕРС за Паралелки по „Изкуствата” – 2 369 лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 49 лева или 2,11%)
- ЕРС за професионалните училища – 1 714лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 61 лева или 3,69%)
- ЕРС за спортно училище – 2 310 лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 30 лева или 1,32%)
- ЕРС за общежития – 1 441 лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 114 лева или 8,59%)
- ЕРС за ППГ в детска градина и в училище – 948 лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 20 лева или 2,16%)
- ЕРС за вечерна форма на обучение - 1 200 лв. (увеличение спрямо 2013 г. – 15 лева и 1,27%)
- ЕРС за задочна форма на обучение – 805 лева (увеличение спрямо 2013 година – 8 лева или 1%)

Извън ЕРС за 2014 година са определени годишни размери като добавка с нови по-високи размери, както следва:

- Добавката за деца и ученици на ресурсно подпомагане, интегрирани в училищата и ДГ – 318 лв. (увеличение спрямо 2013 г. е 10 лева или 3,25%)

През 2014 година Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” осъществи стриктен контрол върху заплащане на утвърдената такса на дете, посещаващо детско заведение, съгласно общинската Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново. Към края на бюджетната година няма несъбрани такси. През 2014 година внесените такси от детски градини възлизат на 811 299,68 лева, което спрямо 2013 година е с 15 715,46 лева по-малко. Причините за по-ниската събираемост на приходите са:

- Въведеното съгласно §9 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за народната просвета, задължително предучилищно образование за 5 и 6 годишните деца от учената 2012/2013 година.

- По-ниската посещаемост на 3 и 4 годишните деца, поради по-високата заболяемост сред тях.

По данни на Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” за периода 01.01 – 31.12.2014 година направените отстъпки съгласно Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново за децата посещавали детски градини възлизат на 686 287 лева.

Функция „Здравеопазване” – разходите извършвани по тази функция са идентични с тези във функция „Образование”. Заплатите, осигурителните вноски и разходите по здравословни и безопасни условия на труд се покриват от единните разходни стандарти, а издръжката от общинския бюджет, като се разплащат основно разходи на падеж, с цел недопускане на просрочия. През 2014 година разходваните средства във Функция „Здравеопазване” са в размер на 2 068 993 лева, а през 2013 година 1 963 603 лева. Увеличението е основно в трудовите разходи. По данни на Център за социални услуги за периода 01.01 – 31.12.2014 година броя на децата в детските ясли, ползващи намалението по чл.23, ал.3, 4, 5 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново е 4 829, което формира пропуснати ползи в размер на 138 748 лева. За същия период броя на децата от Детска млечна кухня, ползващи 50 на сто намалението по чл.24, ал.2 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново е 245, което представлява направени отстъпки в размер на 4 235 лева.

Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” - през 2014 г. в делегираните от държавата дейности е открит нов ЦСРИ за лица с психични проблеми. За разглеждания период натуралните показатели – брой персонал и брой лица ползващи услугата са увеличени съответно с 7 бр. и 30 бр. Тъй като социалната услуга започна да функционира реално от месец май към момента има 4 вакантни бройки за персонала и 18 вакантни бройки за потребители.

През 2013 година съгласно договор за безвъзмездна финансова помощ между Община Велико Търново и Агенция за социално подпомагане стартира изпълнението на Проект „За по-добър живот” по Схема „Помощ в дома” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Чрез изпълнението на проекта се надгради и разшири дейността на Домашен социален патронаж – Велико Търново, като към него се създаде Звено за услуги в домашна среда. Съгласно сключения договор Община Велико Търново в качеството си на бенефициент се задължава да осигури устойчивост на създаденото звено за срок не по-малък от една година от датата на окончателния доклад по проекта.

С Решение № 265/21.06.2012г. на Великотърновския общински съвет е прието да се създаде Звено за услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж.

От 01.05.2014 г. към ДСП – Велико Търново в новооткритото Звено за услуги в домашна среда е назначен персонал от 16 лица, в т.ч. 15 лица на длъжност „домашен санитар” и едно лице на длъжност „социален работник”. Финансирането на Звеното се осъществява от собствени приходи, а при нужда от други социални услуги, финансирани с местни приходи.

В Домашен социален патронаж броя на лицата, ползвали отстъпката съгласно чл.28, ал.1, 6, 7 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново е 1 169, което се равнява на 8 799 лева.

В структурата на приходите на Център за социални услуги най-голям дял заемат неданъчните приходи – такси разделени на общински и държавни, приходи от дарения, приходи от наем на имущество, както и от продажба на отпадъчна храна и амбалаж.

Постъпленията през отчетния период към 31.12.2014г. са в размер на 430 544 лв. от общински такси за ползване на услугите Детска ясла, Детска млечна кухня и Домашен социален патронаж. Неданъчните приходи от продажба на отпадъчна храна и амбалаж са на стойност 2 188 лева и 360 лева от наем на имущество.

Нормативно основание за получаването на такси са Законът за местните данъци и такси и приета от Великотърновския общински съвет Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услугите предоставяни от Община Велико Търново. Общинските такси разпределени по функции имат следното процентно съотношение - за функция „Здравеопазване” – 62% от събраните към разглеждания период такси за ползване на детски ясли и детска млечна кухня, а за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” – или такси за ползване на домашен социален патронаж процентът е 38 на сто. Приходите от общински такси се възстановяват по сметката на Общината в края на всеки месец.

Таксите събрани от обектите на Център за социални услуги, които са делегирани от държавата дейности се превеждат директно в републиканския бюджет. Такси се събират от държавно делегираните дейности - Домове за стари хора, Домове за възрастни хора с умствена изостаналост, Защитени жилища, Наблюдавано и Преходно жилище, Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни хора, Дневен център за възрастни хора с увреждания и Дневен център за стари хора. За разглеждания период държавните такси събрани в Център за социални услуги възлизат на стойност 519 115 лв.

През разглеждания период към бюджета на Център за социални услуги има направени дарения от немската Организация „Деца искат мир” в гр. Хехинген. Фондацията е дарила средства на стойност 2 917 лв. за Кризисен център за деца с.Балван и 8 569 лв. за Дом за деца „Христо Смирненски” с.Балван.

Приходите от такси, от наеми на имущество както и от продажба на отпадъчна храна и амбалаж за 2014 г. са се увеличили спрямо същия период на предходната година с 9 671 лв., което представлява приблизително с 3 %. Като причина за това може да се посочи, че през анализирания период броя на децата ползващи услугите на детска млечна кухня се е увеличил с 41 броя спрямо същия период на 2013г. За увеличението трябва да се отбележи и факта, че през 2014г. към структурата на Домашен социален патронаж се обособи звено за „домашни помощници“. В него се предлагат почасови социални услуги на лица в неравностойно социално положение срещу заплащане на потребителска такса в размер, определен от Методика за формиране и заплащане на потребителска такса. Това доведе до увеличаване на потребителите ползващи услугата с 93 броя спрямо 2013г., а от там се увеличиха и приходите от такси за местни дейности. При детските ясли обаче се наблюдава намаление на броя на децата ползващи услугата. През 2014 г. приходите от наеми на имущество са с 60 лв. повече спрямо предходната 2013 г.

Функция „Жилищно строителство, благоустройство и комунално стопанство“ – тази функция е на второ място и представлява 17% от общите разходи към 31.12.2014г. Дейностите по чистота заемат най-голям относителен дял – 52% от разходите за функцията.

През 2013г. дейността на ОП „Зелени системи“ е поддържане, почистване и стопанисване на паркове, градини и междублокови пространства в централна градска част и квартал „Картала“ на град Велико Търново. С Решение №1008 от 12.02.2014г. се извърши промяна в Правилника за организация на ОП „Зелени системи“, като към гореизброените дейности е включено осъществяването на комунални дейности, свързани със сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, както и поддържане чистотата на улици, тротоари, обществени места и дерета.

Извършената промяна доведе и до изменения в натуралните и стойностни показатели на отделните ресори на ОП „Зелени системи“ както следва:

През 2013г. дейностите възложени на предприятието се осъществяват от 15 работника, 1 технически ръководител, 1 счетоводител и 1 касиер, под ръководството на директор. Дейността на ОП „Зелени системи“ се подпомага от 38 работника-озеленители, назначени от община Велико Търново по национална програма за осигуряване на заетост. Същите работници през 2014г., след изтичане на програмата, са назначени с трудови договори в ОП „Зелени системи“. Дейността на предприятието от месец май 2014г. се изпълнява от 52 общи работника, 8 сметосъбирача, 6 шофьора, 1 механик, 2 организатори движение, 1 организатор по труда, двама техника, 1 ръководител отдел, 1 касиер, счетоводство и 1 счетоводител, под ръководството на директор.

Във връзка с увеличаването на дейността и персонала, увеличение търпят и разходите, като в сравнение с 2013г., когато тяхното стойностно изражение е 156 670 лева, а през 2014г. те са в размер на 705 220, 09 лева. Разходването на средства е свързано с извършване на дейности по почистване на гробищни паркове в населените места, косене и почистване на паркове, зелени площи, междублокови пространства, четвъртокласна пътна мрежа и сметосъбиране. Извършена е подготовка на терени и засаждане с цветя и храсти, както и работа по тяхното поддържане. Извършено е санитарно окастряне на опасни и изсъхнали клони на дървета в парковете и улиците. Редовно е извършвано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци от населените места в община Велико Търново. Осъществени са и допълнително възложени дейности от кметове и кметски наместници, както и почистване на улици в град Килифарево след наводненията през месец юни 2014г.

По данни на отдел „Околна среда“ реализираната икономия от прехвърляне на дейността Сметоизвозване в населените места от „Инвестстрой 92“ ЕООД в ОП „Зелени системи“ за близо осем месеца е в размер на 56 925 лева. Икономията за дейност Улично почистване възлиза на 200 403 лева, а при почистването на улични платна и гробищни паркове в села, като са почистени и близо 100 км четвъртокласна пътна мрежа – 91 653 лева.

При почистване на паркове и други за обществено ползване за периода 2012-2014 година икономията от прехвърляне на дейността в ОП „Зелени системи“ е 316 056 лева.

През 2014г. ОП „Зелени системи“ реализира и първите си приходи от допълнително възложени дейности по почистване и косене на Гробищен парк гр. Велико Търново и терен в бившето ЗЗУ, кв. Чолаковци, в размер на 12 666,88 лева.

Функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности“ – положителния ръст в разходите в тази функция спрямо миналата година – 8,75% се дължи на изпълнението на дейностите, свързани с културата и туризма на територията на Община Велико Търново през 2014 г., което се осъществява в три основни раздела:

1. Културен календар на Община Велико Търново;
2. Програма за кандидатурата на Велико Търново за Европейска столица на културата 2019;

3. Правила за реда и условията за финансиране на проекти в областта на изкуствата и културата от бюджета на Община Велико Търново, приети с Решение № 148/29.03.2012г. и допълнени с Решение № 561/07.02.2013г. и №1010/12.02.2014, като с последното се преименува на Програма „Изкуство и култура Велико Търново 2014“. Размерът на средствата по тази точка за 2013 г. са в размер на 150 000 лв., а за 2014 г. – 50 000 лв. Финансираните проекти през 2013 година са 14 на брой, а през 2014 година – 10 броя.

Общинско радио – Велико Търново съществува като общинско предприятие от 2006 година. Неговите програми се разпространяват по кабелната мрежа и стигат до над 30 000 слушатели в 36-те населени места на общината. За първи път думите "Говори радиовъзел Велико Търново" прозвучават през далечната 1952 година. След спечелен конкурс, към настоящия момент Общинско радио вече се излъчва и на ефирна честота 98 мегагерца, което дава възможност на повече от 120 000 слушатели да бъдат информирани за културния и обществен живот в цялата великотърновска област. Радиото запази паралелно и кабелното си излъчване, което поетапно ще увеличава своя обем. Всичко, което се излъчва в ефира, намира своето място и в информационния сайт на медията.

В множество проучвания на аудиторията в област Велико Търново Общинско радио се нарежда на второ място по слушаемост и доверие, като първото място на този етап неизменно държи Българското национално радио, а радиото на Община Велико Търново от десетилетия поддържа първенството сред местните медии.

През четвъртото тримесечие на 2014 година е открита билетна каса при Двореца на културата и спорта, която за три месеца е отчела приход в размер на 3 496 лева. За периода 01.01 – 31.12.2014 година в ДКС „В. Левски“ са проведени прояви и тренировки, без начисляване на наем и консумативи в размер на 188 976 лева.

През 2014 г. Общинско предприятие „Спортни имоти и прояви“ В. Търново е завишило приходната част на бюджета си с 34 220 лева, в сравнение с 2013 г. Завишението в приходната част се дължи на подобрената събираемост. През миналата година няма несъбрани задължения от наеми, продажби на билети за футболни мачове и приходи от отпадъчно желязо. Положени бяха и усилия за отдаване на свободни помещения под наем, с цел разширяване на приходната база. За периода 01.01-31.12.2014 г. са предоставени спортни обекти за ползване от лицензирани спортни клубове в Община Велико Търново без начисляване на наем и консумативи в размер на 316 866 лева.

През 2014 г. с решения на Великотърновски общински съвет бе променена Наредбата за реда на придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, като след сключване на нови договори със спортните клубове те ще заплащат наем за ползваната спортна база, според изискването на Закона за младежта и спорта и Правилника за приложението му, което ще донесе допълнителни приходи в бюджета на Община В. Търново. Решението наемът да бъде в размер само на 2% от реалния, пък има подчертан социален ефект за ползващите базата.

През 2014 г. бяха извършени мащабни ремонти в Спортен комплекс „Ивайло“, които продължават и в момента. Теренът на стадиона вече е сред най-добрите в страната, с автоматична поливна система, както и със система за отопление. В момента се прави нова лекоатлетическа писта, топлофицират и газифицират се залите в южната част на комплекса, където ще се монтира и енергоспестяващо осветление, цялостно е подменена дограмата.

Завършена бе новата мултифункционална спортна зала в СОУ „Ем. Станев“, която предлага отлични условия за спорт на учениците и младите хора. Всичко това значително подобрява средата за спорт във В. Търново, като социалния ефект е изключително висок.

Функция „Икономически дейности и услуги“ – продължава разходването на средства за допълнителни дейности като почистване и опесъчаване на Републиканската пътна мрежа на територията на Община Велико Търново. Извършват се необходимите разходи за своевременно организиране и провеждане на дезинсекционни обработки против комари и дезакаризационни мероприятия против кърлежи.

Към 31.12.2014г. са изразходени 107 537 лв. за дейности по ограничаване на популацията на бездомни животни и за услуги по залавяне и настаняване на безстопанствени животни.

За изграждане на приют за бездомни животни към 31.12.2014 г. по Инвестиционната програма са изразходени 52 114 лв.

В тази функция намира отражение и отчета на Общинска агенция за приватизация, тъй като трудовите разходи и издръжката на агенцията от 01.01.2014 година се отчитат по бюджета на общината.

За 2013 година с решение № 425 от 25.10.2012 г. на Великотърновски Общински съвет е утвърден годишен план за ползване на дървесина от Общински горски фонд съгласно леоустройствен проект в размер на 15 645 м.куб.

Към 31.12.2013 г. ОП „Горско стопанство „ – гр.Велико Търново има продадени 7193 куб.м. дървесина от сключени договори през 2013 година . За останалата дървесина са предприети стъпки за продажба , която е осъществена през 2014 година. Приходът за 2013 година на предприятието е в размер на 298 131,41 лева с ДДС. През 2014 година предприятието има значително увеличение на приходите, които с в размер на 535 474,91 лева с ДДС.

С решение № 901 от 31.10.2013 г. на Великотърновски Общински съвет е утвърден годишен план за ползване на дървесина от Общински горски фонд съгласно горскостопански план в размер на 14 380 м.куб.

За периода 01.01.2014 година - 31.12.2014 г. ОП „Горско стопанство „ – гр. Велико Търново има продадени 22 323 пл. куб.м. дървесина от сключени договори през 2014 година както следва:

- По Решение № 425 от 25.10.2012г. има продадени 6630 пл. м³
- По Решение № 901 от 31.10.2013г. има продадени 15 693 пл. м³

Реализирания приход през 2014 година дължи на продажбата на дървесина и по двете решения на Великотърновски Общински съвет.

Към 31.12.2014 година в ОП „Горско стопанство “ е проведен конкурс свързан с възлагане на дейността „Маркиране на насаждения за сеч в част от горски територии“ собственост на Община Велико Търново и търгове за продажба на стояща дървесина на корен , регламентирани със заповеди на Кмета на Община Велико Търново. Приходите от продажбата на документацията са в размер на 1380 лв. с ДДС, отразени по параграф 36-19 /други неданъчни приходи/. За същия период на 2013 година са отчетени такива в размер на 1020 лева с ДДС.

Тенденция и приоритет през 2015 година на предприятието е да организира и проведе необходимите търгове и конкурси за маркиране и продажба на стояща дървесина и да запази ръста на приходите от 2014 година.

През отчетния период общинското мероприятие Младежки дом работи за постигане на главната цел, заложенa в плана на за 2014 г. - Създаване на съвременни, отговарящи на европейските стандарти условия за творческа и образователна работа с децата и младите хора през тяхното свободно време на територията на Община Велико Търново, в унисон с приоритетите на Националната програма за младежта 2011 – 2015 и като инструмент за изпълнение на националната политика за младите хора.

Екипът на Младежки дом – Велико Търново насочи усилията си за изпълнение на заложеното в Общинския годишен план за младежта и Културния календар за 2014 г. на Община Велико Търново. В съответствие със заложеното бяха и конкретните задачи, които Младежки дом реализира. Направена беше промяна само по отношение на времевите срокове на предвиденото при стартирането на Националната програма за младежта, което беше обявено от Министерството на младежта и спорта за началото на м. март, но не само не се случи, но беше закрит от 1 юли и Националният център за европейски младежки програми и инициативи. Това наложи преосмисляне на подхода при реализирането на обявените приоритети за работа с младежта през годината и търсене на други форми и източници за финансиране.

През годината Младежки дом представяше действащите национални и европейски програми за младите хора, беше партньор в участие в международни тренинги и срещи, популяризира не само Международния конкурс за инструменталисти – млади изпълнители на класическа музика Велико Търново 2014, но и всички изяви и инициативи, свързани с кандидатурата на Велико Търново за европейска столица на културата 2019, както и национални и европейски значими инициативи по актуални за младите хора теми.

Дейността на ОП „Реклама Велико Търново” се изразява в отдаване под наем на площи общинска собственост за рекламна дейност и събиране на такси за издаване на разрешения за извършване на рекламна дейност върху общинска и необщинска собственост, съгласно Наредба за рекламно-информационната дейност на територията на Община Велико Търново.

В условията на продължаващата финансова криза, както и на глобалното навлизане на информационните системи и електронната реклама, някои фирми контрагенти на ОП „Реклама Велико Търново” – големи платци се отказват от сключените договори, други поради кризата - преустановяват дейността си.

Често в процеса на изпълнение на договорите в рамките на договорните взаимоотношения се намалява броя на локациите на РИН по някои договори, което рефлектира върху стойността на приходите, за определен период от време. Това се извършва по съответния законов ред, с цел запазване на клиентите и приходите от тях за следващ бъдещ период. Поради гореизложеното събраните приходи за 2014год., включително и ел.енергията са в размер 386 248лв., докато за 2013год. същите са били 410 974лв.

За компенсиране на тези загуби се търсят различни алтернативни начини – сключване на договори за временна реклама – за срок от 1 месец, договори за по 2-3 месеца; нови договори с нови фирми. В повечето случаи обаче, поради кризата новите договори като бройка са повече, но на по-малка цена за 1 брой договор или за по-кратко време (1, 2, 3 месеца). Въпреки това ОП „Реклама Велико Търново” успя да запази през 2014 г. същия брой действащи договори спрямо 2013 год. и увеличи броя и приходите от сключените краткосрочните договори и издадените разрешения за поставяне на РИН.

Основни показатели		мярка	ОТЧЕТ 2014год.	ОТЧЕТ 2013год.
1.	Договори, действали за периода	брой	264	265
2.	Прекратени договори през периода	брой	18	17
		кв.м.	156	215
		лева	21420	31248
3.	Сключени нови договори през периода	брой	17	17
		кв.м.	34	66
		лева	3757	8281
4.	Сключени нови краткоср.договори/1-3мес./	брой	8	4
		кв.м.	361	158
		лева	3818	1900
5.	Издадени разрешения за РИН, врем.рекл.и др	брой	376	245
		лева	9130	5710

С решения на Общинския съвет и през 2013 г. и през 2014 г. са сключени по 2 договора за безвъзмездно ползване на 4 броя билбордове от Общината за извършване на рекламна дейност за период от 1 година.

Функция Разходи, неклассифицирани в другите функции – тук се отчитат изплатените лихви за поетия общински дълг, съгласно Решения на Великотърновски общински съвет за изпълнението на проектите „Финансов план за управление на публичната инфраструктура – II етап”, „Модернизация на образователната инфраструктура, чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност на територията на Община Велико Търново”, „Изграждане и функциониране на 3 ЦНСТ на територията на гр. Велико Търново” и за авансово финансиране на разходи по проекти по Оперативни и други европейски програми.

За периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. са извършени плащания по дълга в размер на 120 253 лв., в т.ч. за Фонд „ФЛАГ” – 66 426 лв. представляващи лихви, такси и комисионни.

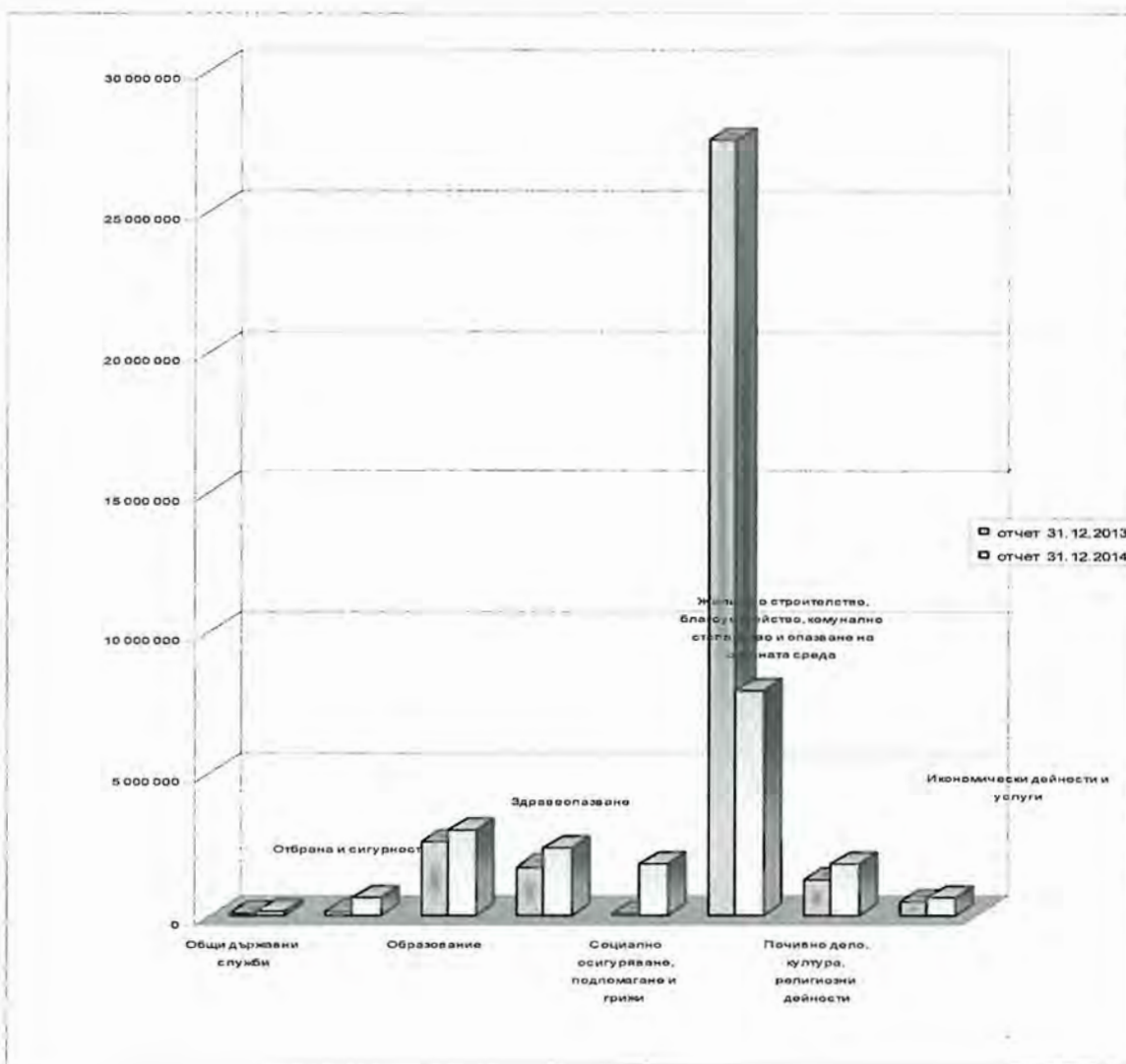
На основание чл.32, ал. 1 от ЗПФ, годишния размер на плащанията по дълга за 2014 година не може да надвишава 15 на сто от общата сума на собствените приходи и общата изравнителна субсидия по отчета към 31.12.2013 година на Община Велико Търново. Във връзка с чл.32, ал. 5 от ЗПФ в ограничението по ал.1 не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица в сектор „Държавно управление”, в т.ч. Фонд „ФЛАГ”.

Годишния размер на плащанията по дълга за 2014 година на основание чл.32, ал. 1 от ЗПФ възлиза на 13,56%.

Във връзка с разпоредбите на ПМС №197/11.07.2014 година за определяне на условията, критериите и реда за финансово подпомагане на общините през 2014 година за достъпа им до финансиране от „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ” ЕАД, към 31.12.2014 година Община Велико Търново е получила целеви трансфери от Централния бюджет за покриване на част от начислените лихви по обслужване на дълга на общината към фонд «ФЛАГ» ЕАД в размер на 46 368 лева.

В обобщение, през 2014 г. Община Велико Търново регулярно изплаща разходите за персонал и обслужва общинския дълг, съгласно приоритетите приети с Решение №1009/12.02.2014 г. на ВТОБС.

Капиталовите разходи към 31.12.2014г. спрямо 31.12.2013г. намаляват с 15 513 172 лв. Това се дължи на приключилите вече европейски проекти с отчетени разходи с източник на финансиране „Други извънбюджетни средства” за обектите от Инвестиционната програма към 31.12.2014 година - „Подобряване развитието инфраструктурата на питейни и отпадъчни води”, „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура в Община Велико Търново”, „Интегриран план за градско възстановяване и развитие”.

Отчета към 31.12.2014 година на Община Велико Търново по приходната и разходната част е в размер на 57 251 424 лева. За делегираните от държавата дейности, приходите са в размер на 29 957 494 лева, а разходите – 31 670 945 лева. За местните дейности, приходите са в размер на 27 293 930 лева, а разходите за местни дейности и с дофинансиране – 25 580 479 лева. От тук е видно, че отчета е небалансиран по отношение разделението му на държавни и местни приходи и разходи, където държавните приходи са по-малко от държавните разходи.

Поради неотложните разходи към 31.12.2013 година за местни дейности - дейности по териториалното развитие и опазване на околната среда, както и необходимостта от финансиране на собственото участие по оперативни програми се наложи пренасочване на приходи за делегирани от държавата дейности в размер на 3 926 196 лева за финансиране на местни дейности.

В резултат на провежданата от Община Велико Търново финансова политика, за периода 01.01 – 31.12.2014 година от местни приходи са възстановени преходни остатъци за делегираните от държавата дейности в размер на 1 713 451 лева.

Община Велико Търново следи разходните ангажменти да не изпаднат в просрочие. До реалното стартиране на програмен период 2014-2020 година следва да се подсигури собствен финансов ресурс, който да бъде насочен за покриване на допустимите разходи по новите проекти до постъпването на плащания от Управляващия орган. Стриктното спазване на Закона публичните финанси за многогодишно бюджетно планиране налага на Община Велико Търново придържане към балансирано бюджетно салдо, прогнозируемост на местното управление, информираност на обществеността и подобряване на качеството и обхвата на местните услуги с финансово обезпечени разходи.

Инж. Д. Панов

Кмет на Община Велико Търново

Съгласувал,

Сп. Данева-Иванова

Зам.кмет „Икономическо развитие”

М. Маринов

Директор дирекция "Бюджет и финанси"

Д. Данчева

Началник отдел "Бюджет"

Изготвил,

Д. Гавраилова, експерт "Бюджет"

Р. Колева, експерт "Бюджет"

